

Република Србија
ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА

Број: 010-01-00767/2011-01

Дана: 19.октобра 2011.године

Београд

Високи савет судства, у поступку преиспитивања одлуке првог састава Високог савета судства о престанку судијске дужности по приговору **Т.З. из Београда**, у смислу одредбе члана 5 став 1 Закона о изменама и допунама Закона о судијама (Сл.гласник РС 101/2010) и члана 29 Правила за примену Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности и за поступак преиспитивања одлука првог састав Високог савета судства о престанку судијске дужности, на седници Високог савета судства дана 19.октобра 2011.године донео је следећу

О Д Л У К У

ОДБИЈА СЕ приговор **Т.З. из Београда** изјављен против одлуке о престанку судијске дужности првог састава Високог савета судства број 06-00- 37/2009-01 од 25.децембра 2009.године и одлука **ПОТВРЂУЈЕ**.

О б р а з л о ж е њ е

Т.З. је до престанка судијске дужности обављао судијску дужност у Врховном суду Србије, подноси пријаву за избор у Врховни Касациони суд и Апелациони суд у Београду.

Одлуком Високог савета судства од 16.12.2009.године подносилац приговора није изабран за судију у судове за које је поднео пријаву за избор.

Против те Одлуке подносилац приговора је изјавио Уставну жалбу Уставном суду Србије, а из разлога: пропуштања да му се достави обавештење о постојању разлога за сумњу у његову стручност, достојност и оспособљеност; да му се омогући увид у доказе како у погледу сумње у његову стручност, оспособљеност и достојност, тако и у погледу изабраних; да му се омогући да се изјасни о чињеницама и разлозима; да му се достави одлука са разлозима; због пропуштања да му се на изричит захтев доставе податци на којима је заснована одлука; што су подаци који су коришћених приликом предузимања радњи проглашени службеном тајном, да су употребљавани податци о личности противно Уставу и закону, као и да му је давањем изјава у јавност повређено лично и професионално достојанство.

У погледу резултата рада истиче да његови резултати рада ничим не изазивају сумњу у испуњеност критеријума.

Приговара процедури избора, елаборира питање сталности судијске функције, приговара саставу у којем је радио први састав ВСС, независности Првог састава ВСС и

појединих чланова, те да му је било ускраћено право на правично суђење, па предлаже да се уставна жалба усвоји, констатују извршене повреде Уставом гарантованих права, да му није престала судијска дужност, а Високом савету наложи да у поновљеном поступку уз гарантовање свих права, поново одлучи о њеној пријави.

Одлуком Високог савета судсва број 06-00-37/2009-01 од 25.децембра 2009.године у ставу првом тачка 760 констатован је престанак судијске дужности подносиоцу приговора закључно са 31.12.2009.године а у смислу одредбе члана 101 став 1 Закона о судијама (Сл.гласник РС бр.116/2008). У одлуци је као разлог за престанак судијске дужности констатовано да подносилац приговора није испунио критеријуме прописане Одлуком о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова (Сл.гласник РС бр.49/2009).

Први састав Високог савета судства подносиоцу приговора није доставио образложену одлуку.

Одредбом члана 5 став 1 Закона о изменама и допунама Закона о судијама (Сл.гласник РС 101/2010) прописано је да ће стални састав Високог савета судства преиспитати одлуке првог састава Високог савета судства о престанку судијске дужности судија из члана 101 став 1 Закона о судијама, у складу са критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности, које ће донети стални састав Високог савета судства, док је у ставу 3 прописано да жалбе, односно уставне жалбе се сматрају приговорима на одлуку Високог савета судства, односно у смислу одредбе става 4 да о приговору одлучује стални састав Високог савета судства.

У смислу одредбе члана 5 став 1, 3, 4 и 5 Закона о изменама и допунама Закона о судијама, стални састав Високог савета судства је дана 23.05.2011.године донео Правила за примену Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности и за поступак преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства о престанку судијске дужности, а у смислу одредбе члана 3 став 2 тачка 4 тих Правила је прописано да Високи савет судства утврђује чињенице да подносилац приговора не испуњава неки од критеријума, док чланом 8 Правила прописано је да је задатак Комисије Високог савета судства да спроведе поступак утврђивања чињеница и разговора са подносиоцем приговора, а које право је подносиоцу приговора гарантовано чланом 5 став 5 Закона о изменама и допунама Закона о судијама.

Комисија Високог савета судства је спровела поступак утврђивања чињеница, подносилац приговора је и усмено пред Комисијом изложио своје наводе на рочишту одржаном дана 11.08.2011.године, па је Комисија на основу Извештај о раду за подносиоца приговора, навода подносиоца приговора утврдила чињенице.

У изјави пред Комисијом Високог савета судства подносилац приговора навео је да је у посматраном периоду имао добру ажурност што проистиче и из извештаја о раду, да је управо у посматраном периоду био и повећан прилив предмета у Врховном суду Србије. У ситуацији када одлуком првог састава Високог савета судства није дат конкретан разлог за престанак судијске дужности, сматра да испуњава све критеријуме и да је требало да буде изабран на судијску функцију. Указује да је пре избора за судију Врховног суда Србије радио као судија Окружног суда у Београду Одељења за организовани криминал, а да су његов избор подржале све судије тог одељења, па је указао и на разлоге дате у мишљењу приликом његовог избора. Поред тога доставља

доказ и указује да је први састав Високог савета судства на XIX редовној седници од 23.10.2009.године, донео закључак да њега, обзиром да не испуњава услов за избор у највиши суд, треба предложити за избор у Апелациони суд у Београду за који је такође поднео пријаву, обзиром да испуњава услове за избор у тај суд, па остаје нејасно због чега није изабран на судијску функцију. Наводи да никада ни један председник суда или руководиоца га није прозивао због притужби на његов рад, нити је икада вођен против њега дисциплински поступак.

Високи савет судства је приликом одлучивања о приговору пошао од постојања сумње у испуњеност критеријума достојности, стручности и оспособљености, потом од чињеница утврђених од стране Комисије, а које се односе испуњеност критеријума стручности и оспособљености, па је на основу тих утврђених чињеница нашао да је сумња у испуњеност критеријума стручности и оспособљености остала недоказана и та сумња је отклоњена.

Сумња у испуњеност критеријума достојности заснована је на основу одлуке првог састава Високог савета судства, па је утврђивањем чињеница у вези навода из побијане одлуке, у смислу одредбе члана 3 став 2 тачка 4 Правила, Високи савет утврдио да подносилац приговора не испуњава критеријум достојности, а из следећих разлога:

Високи савет судства је дакле, поред чињеница утврђених од стране Комисије, утврдио и друге чињенице, а које се односе управо на испуњеност критеријума достојности, обзиром да се претходно испитује испуњеност управо овог критеријума, као претходне претпоставке да је неко лице достојно вршења судијске функције, те је применом одредбе члана 4 Правила нашао да подносилац приговора не испуњава критеријум достојности. Наиме, одредбом члана 4 став 1 алинеја 3 приписано је да је подносилац приговора недостојан, ако би поступање и понашање подносиоца приговора оправдало покретање дисциплинског поступка и изрицања озбиљне санкције.

Подносилац приговора је и пре одлучивање о пријави за избор, али и након тога у већем броју случајева евидентиран као извршилац прекршаја. Прекршаје је извршио као учесник у саобраћају, а из разлога вожње путничким возилом под дејством алкохола. Овај прекршај је извршио 23.05.2009.године, али и 21.02.2011.године. Према утврђеном стању дана 21.02.2011.године подносилац приговора је возио путничко возило под дејством алкохола и приликом контроле утврђена је количина од 2,95 промила алкохола у организму. Указује се да се због овако високе алкохолисаности, возач искључује из саобраћаја и обавезно је његово задржавање у станици полиције ради трежњења. Овакво понашање и поступање изазива нарушавање угледа суда, а услед нарушеног достојанства не само у вршењу судијске дужности, већ и изван ње. Судија је дужан да своје достојанство негује, а то подразумева уздржавање од поступака који могу изазвати прекршајну одговорност, а нарочито таквих дела којима се нарушава достојанство. Поред тога, овим је и грубо нарушена особина узорности коју судија мора поседовати, јер је неспојиво са вршењем судијске функције, да извршилац оваквих прекршајних дела учествује као члан већа и суди другим лицима, у сличним ситуацијама, а да је сам неузоран.

Поред ових чињеница Високи савет судства је имао у виду и поступање подносиоца приговора у предмету Окружног суда у Београду, Посебног одељења, број предмета К.П.1/03, а у кривичном предмету против окр.Ж.М. и других, због кривичног дела удруживање ради непријатељске делатности, у јавности познат као случај Подносилац приговора је председавао већем, а чланови већа су

били још и Р. Д.Д. и Д.А. Пресудом од 18.11.2004.године, кривично веће којим је председавао подносилац приговора ослободило је окривљене кривичне одговорности да су извршили кривично дело удруживање ради непријатељске делатности из члана 136 став 1 КЗЈ и кривичног дела тероризма из члана 139 став 2 у вези става 1 у вези члана 125 КЗЈ, а у вези убиства полицијског генерала Б.Б. Врховни суд Србије ову пресуду у ослобађајућем делу укинуо је пресудом број Кж.І ОК 3/05 од 5.октобра 2005.године. Имајући у виду околности извршења овог кривичног дела и заинтересованост јавности, подносилац приговора је ослобађањем окривљених за ово тешко кривично дело, а поготово изостанком разлога, односно разлозима контрадикторним самим очито другачијим чињеницама утврђеним у току поступка, на шта је касније указао у својој одлуци и Врховни суд Србије, довео у сумњу савесност али и своју поузданост коју судија мора поседовати.

Високи савет судства полази од права судије да слободно изрази своје мишљење, али то мишљење судија мора утемељити на чињеницама и из чињеница слободно извучити закључке, који барем у основном делу морају имати утемељења у правничкој логици. У образложењу те пресуде наведене су околности у вези комуникација мобилним телефонима међу окривљенима, па су дати и примери њихове комуникације. Приликом оцене доказа разлози су у тој мери противречни да у најмањој мери изазивају сумњу да су и сачињени од стране судије. У образложењу првостепене пресуде, подносилац приговора, објашњавајући зашто сматра да нема доказа да су оптужени учинили кривична дела из члана 136 КЗЈ, наводи да су један од главних доказа за постојање наведених кривичних дела и учиниоца, снимљени телефонски разговори и транскрипти тих разговора, а да суд није могао да их прихвати са таквим степеном сигурности и поузданости да су оптужени учествовали у њима, па даље ближе образлаже разлоге.

И Врховни суд Србије у разлозима укидања утврдио је да су првостепеном пресудом прво дати разлози због којих нису прихваћени докази, који су указивали да су комуникацију у вези са извршењем кривичног дела вршили управо окривљени, а потом иако претходно не прихвата да су окривљени овакве разговоре водили, указује да у комуникацији међу окривљенима, по датом оцени, нема ничег неуобичајеног, односно да су такви коментари и разговори карактеристични за наше грађане, па из овога Врховни суд Србије извлачи закључак о противречности датих разлога, јер у првом реду је првостепени суд у разлозима пресуде навео да не прихвата доказе да су снимљене разговоре водили окривљени, а потом у ситуацији када их не прихвата даје и њихову вредносну оцену.

Врховни суд Србије је нашао да су разлози које је дао првостепени суд потпуно нејасни. Наиме, прихвата се да сведок Р. није био подвргнут тесту, иако је то било објективно могуће учинити, обзиром да је више пута саслушаван, али да је у поступку преслушавања гласова, од три гласа препознао гласове окривљених М. и М., да до препознавања гласова није дошло само на основу претходно остварених телефонских контаката, већ и из непосредне комуникације. Поред тога, у предмету је у тесту аудио препознавања гласова био подвргнут сведок П. Из извештаја вештака се утврђује да је сведок препознао глас С.Ј., а у извештају стоји и напомена да је сведок у тесту показао „добру моћ запажања контрастивних карактеристика гласова указавши на поједине карактеристике сваког од саслушаних гласова, запажајући аудитивне, фонетске, дефектолошке, прозодијске, синтаксне и дијалектанске разлике“. Управо и Врховном суду Србије констатује да, приликом оваквог извештаја остаје нејасан разлог првостепеног суда да је исказ сведока

непоуздан, као и да је са оптуженима био само познаник и да је само 90% сигуран да је препознао глас оптуженог Ј.

Врховни суд Србије даље констатује: „првостепени суд, као што је наведено, не прихвата један од основних доказа снимљене телефонске разговоре и транскрипте, односно не прихвата да те разговоре воде оптужени, а у исто време се упушта у анализу садржине тих разговора истичући да су спорни. Осим тога, суд прихвата налаз вештака да се не могу дешифровати изрази из неведених телефонских разговора (суд се није ни потрудио да то учини), али и поред тога закључује (не зна се на основу чега) да у тим разговорима нема ничег неуобичајеног сем што су коментари жустрији, а нема ни говора о организовању ликвидација јавних личности нити о неким другим криминалним активностима. Сем тога, ако је суд извео закључак да је садржина снимљених разговора спорна тада је требало, пре тога детаљно анализирати све преслушане разговоре и да да разлоге о томе а не да се задржи само на анализи неких телефонских разговора (од 28.6.2002., 6.8.2002.), што је не само недовољно него је и нејасно, како је само на основу тих разговора могао извести закључак да је садржина свих снимљених разговора спорна и да из њих не произилази ништа неуобичајено нити има говора о криминалној делатности, како појединаца тако и групе.“

Поред овога Врховни суд Србије, анализирајући разлоге првостепеног суда приликом оцене доказа који су теретили оптужене за убиство генерала Б.Б., наводи и следеће: „нејасно је на основу чега првостепени суд тврди да је телефонски апарат који је пронађен код оптуженог М. и који га везује као корисника број 063- декодиран, те да постоји још неки телефонски апарат са истим имеи бројем, када нико то у току поступка не истиче. Исто тако нема никаквих наговештаја да су критичне вечери када се убиство догодило 10.06.2002.године поједине ћелије конкретно БГХПУ-1 и БГАК-3 преузеле позиве других ћелија, те да је и то разлог који по суду релативизира вредност резултата извештаја.“

Оцена доказа дата у погледу телефонског апарата пронађеног код оптуженог Н.М., у најмању руку је контрадикторна и супротна утврђеним чињеницама, а вредносни суд о валидности овог доказа, као кључног доказа којим се оптужени повезује са извршењем кривичног дела, управо и водило ка једином закључку и ослобођању оптужених. У образложењу је наведено да иако не постоје два имеи броја приликом декодирања је могуће да дође до промене имеи. Утврђен је кориснички број са којег је позив извршен и за који је везан имеи број, а тај имеи је управо везан за телефонски апарат пронађен код оптуженог. Међутим, у образложењу се даје квалификација, да „у вези са тим телефонским апаратом који је пронађен код оптуженог Н.М. крајње је нелогично да би један припадник, па наводима јавне оптужбе, тако добро организоване криминалне банде дозволио себи такву грешку да се не ослободи телефонског апарата, а да он заиста има везе са кривичним делом убиства генерала полиције оштећеног Б. Б.“ Давање оваквог вредносног суда у образложењу пресуде, није достојно судије, јер не проистиче из чињеница и управо је супротно доказима у спису, а није везано за оцену доказа, што судија у пресуди мора чинити. Управо и други докази су указивали на супротно, а посебно искази окривљених и сведока.

Нејасно је такође и део образложења првостепене пресуде да исказ сведока Р. није прихваћен јер је као близак пријатељ оптуженог М., тек на другом саслушању навео да су му познати бројеви телефона које је оптужени користио. Наводи се даље:“по првостепеном суду на вредност наведених извештаја С. П., Б. Т. и Р. В. инспектори, који су радила на расветљавању

убиства генерала Б. Б. Посебно се истиче улога С. П. који је био повезан по суду са „земунским кланом“ и сада покојним Д. С.. Међутим, суд не објашњава у својој пресуди из којих разлога делимино верује овом сведоку С. П. и када оспорава исказ сведока Р., а не верује му као подносиоцу кривичне пријаве, извештаја и друго везано за убиство генерала Б. Б.. Првостепени суд и даље, у овом делу, не прихвата исказ сведока Р. С., који је како се истиче једини доказ, поред извештаја МУП-а Републике Србије и ГСУП-а Београд везан за убиство генерала Б.Б., али за то не даје ваљане разлоге.

Након укидања ове пресуде, услед измењених околности последица је била таква да се никада више нису могле утврдити околности везане за извршење ових кривичних дела.

Дакле, Високи савет судства налази да се у овом случају не ради о слободном судијском мишљењу, јер је оно принципијелно везано за чињенични основ који постоји према доказима, већ да је подносилац приговора као председник већа у том предмету разлоге у образложењу дао супротно овом основном начелу судијског деловања, а што је касније имало тешке последице.

Судија је тај који је овлашћен да даје оцену валидности сваког изведеног доказа у поступку, да их доводи у везу један са другим и на основу тога извлачи закључке о постојању неке чињенице или њеном непостојању. Али судија је дужан да то врши савесно. Поготово се савесност утврђивања чињеница очекује уколико су оне засноване и на стручном мишљењу које судија не поседује, а такво мишљење је прибављено у поступку ради утврђивања чињеница. Оваква савесност се очекује од судије са просечним правничким знањем. Подносилац приговора је био судија Посебног одељења, формираног ради поступања у предметима организованог криминала, а од судије таквог суда се очекује у најмању руку изнадпросечно правничко знање и посебна савесност у поступању.

Подносилац приговора је у предмету од посебног интереса јавности, управо супротно изведеним доказима давао разлоге за ослобађање оптужених, а при том не само слободном оценом доказа, већ и сачињавањем конструкција и навођењем чињеница које нити су утврђене у поступку, нити су такви докази изведени, а на тај начин повезани у чињенично стање, које у битноме се разликује од свих доказа изведених у току поступка. Овакво поступање остало је нејасно и Врховном суду Србије, а мотиви и разлози оваквог поступања остају нејасни и Високом савету судства.

Злоупотребљавајући своју слободу у оцени доказа, сачињавањем конструкција и навођењем чињеница које нису нити утврђене у поступку, својом одлуком подносилац приговора је ослободио оптужене, а овај поступак који је изазвао посебну заинтересованост јавности, остаје нерешен, по оцени Високог савета судства, кривицом подносиоца приговора. Овиме је у јавности и нарушен углед судства, јер је након доношења одлуке Врховног суда Србије створена слика неспособности решавања оваквог предмета, а полемиком о разлозима првостепене пресуде, нарушена грубо и поузданост судијске власти у јавности.

Оваково поступање оцењено је од стране Високог савета судства несавесно, да је тиме подносилац приговора довео сумњу своју поузданост као судије, а да је при том и грубо нарушен и углед подносиоца приговора, али и судства уопште у јавности. Судија мора поседовати моралне особине, па тако и савесност, поузданост и достојанственост,

што из датих разлога у овој одлуци, подносилац приговора очигледно не поседује, па самим тим и не испуњава критеријум достојности као основног предуслова за избор на судијску функцију. Поред тога, по оцени Високог савета судства наведени разлози су такве тежине да би оправдали покретање дисциплинског поступка према подносиоцу приговора и изрицања озбиљне санкције.

Високи савет судства је имао у виду и чињенице утврђене од стране Комисије Високог савета судства а које се односе на резултате рада подносиоца приговора. Утврђено је да је до престанка судијске дужности био судија Врховног суда Србије, у кривичном одељењу, петом већу, те према извештајима о раду остварио следеће резултате:

2006.године

У раду укупно 491 предмет од тога пренетих нерешених 112 предмета, укупно решено 377, коефицијент ажурности 3,01.

2007.године

У раду укупно 542 предмет од тога пренетих нерешених 114 предмета, укупно решено 446, коефицијент ажурности 2,24.

2008.године

У раду укупно 609 предмет од тога пренетих нерешених 96 предмета, укупно решено 471, коефицијент ажурности 2,69.

Међутим, иако ови резултати рада оцењени као добри, не могу бити основа да би се сматрало да подносилац приговора испуњава услове за избор, односно да претпоставка испуњености није оборена. Кандидат за избор на место судије мора испунити сва три прописана критеријума, дакле да је стручан, оспособљен, а пре свега достојан вршења судијске функције. У ситуацији када подносилац приговора не испуњава критеријум достојности, чињеница да је стручан и оспособљен, су недовољни да би се законска претпоставка о испуњености критеријума задржала.

На основу свих изнетих чињеница Високи савет судства је нашао да се неосновано приговором побија одлука о престанку судијске дужности првог састава Високог савета судства, те да је услед неиспуњености услова прописаних одредбом члана 45 Закона о судијама, те чињеници да је основано оборена претпоставка достојности, да је имало места примени одредаба члана 101 став 1 Закона о судијама а на основу које је подносиоцу приговора престала судијска дужност са 31.12.2009.године, па је приговор одбијен и одлука потврђена усмислу одредбе члана 29 Правила у вези са одредбом члана 5 став 1 Закона о изменама и допунама Закона о судијама.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ

Против ове одлуке може се у року од 30 дана од дана достављања ове одлуке изјавити жалба Уставном суду. Жалба се изјављује путем Високог савета судства.

ПРЕДСЕДНИК

ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА

Ната Месаровић